

Posamezna številka 6 vinarjev :

JUTRO izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 10. do polnoči. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnishu mesečno K 1 20, s dostavljanjem na dom K 1 50; s pošto mesečno K 200, polletno K 100, četletno K 500, mesečno K 1 70. Za inozemstvo celoletno K 300. — Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnisho je v Franciskanski ulici 6. Dopolni se pošiljajo uredništva, naročnina upravnishu. Neizplačana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrt 15 v, osemnice, poslana in zahvale vrt 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 303.

Mladina brez idealov.

Mladina, posebno visokošolska, je povsod navadno vsa polna idealov in posebno pri malih narodih, ki so idealizma, nesebičnosti in poštivosti. Mladina v tem oziru vsem drugim vzhled, iz njenih vrst pridejo zelo dobri in koristni nasveti, ki se tudi vpoštevajo, skratka, pri takih malih narodih se pripisuje visokošolski mladini v javnosti ravno radi njenega idealizma in vnetosti za narodno stvar posebno velika važnost.

Jugoslovani smo majhen narod ne toliko po svojem številu, ker zjedinjeni bi bili zelo močni, ali slabi smo radi svoje razkisanosti in radi razmer, v katerih se nahajajo posamezni naši deli.

V posebno težkih razmerah živimo Jugoslovani, ki nas obseva solnina avstrijske pravičnosti in v nekaterih naših krajih se moramo leta in leta bojevati za vsako posamezno ljudsko šolo. Za vsako drobtino narodnih pravic. Na Koroškem in v Istri smo takorekoč brezpravni in ravno v Istri se je zgodilo nekaj, kar zasluži veliko pozornost vse naše javnosti: tamojšnja naša visokošolska mladina je imenovala na javnem sestanku slovenske uradnike, ki službujejo v Istri in niso v Istri rojeni — tuje, ki morajo iti iz dežele, ker v Istri naj delo kruha samo Istrani!

Clovek ne bi veroval, da je kaj takega mogoče, ker je težko verovati, da bi se visokošolska mladina mogla postavljati na tako ožkosrčno poglavitno stališče, posebno, ker domači uradniški moči v Istri ni in še dolgo ne bo dovolj in se ne more niti govoriti o tem, da bi slovenski uradniki iz Kranjskega ali od drugod odjedali kruh domačin — v kolikor smo namreč Kranjci Istrijanom "tujci" — sinovom. Ako bi se izvedlo to, kar zahteva naša istrska visokošolska mladina, bi se morala takoj zapreti pazinska hrvaška gimnazija in slovenska oziroma srbo-hrvaščina bi morala takoj izginiti iz večine uradov, v katerih je komaj vsaj deloma prišla do veljave — ker ne bi bilo uradnikov našega jezika. S kratka, ako bi se izvedlo to, kar zahteva naša istrska visokošolska mladina, bi prišla naša narodna stvar v Istri čez noč v položaj, v katerem se je nahajala pred kakimi petdesetimi leti!

Ali si tega želijo naši istrski visokošolci? Tega nikakor ne moremo verovati, ker bi bilo to res, bi bilo to tako žalostno, da bolj žalostno že biti ne bi moglo, to bi bilo pravo izdajstvo in mi ne moremo verovati, da bi bila naša istrska visokošolska mladina, četudi se nam je pokazala v zelo čudni luči, izdajalska. Ali misliti, da ta sklep naše visokošolske mladine v Istri vendar mnogo, zelo mnogo, ker iz tega sklepa je eno gotovo razvidno: da je med istrsko visokošolsko omladino veliko takih ljudi, ki so vrgli že vse ideale stran in se brigajo samo in edino za

ljubi kruhek ki jim ga pa niti odjesti nečejo Slovenci s Kranjskega ali iz druge kake slovenske dežele, ampak Italijani in Nemci, ki odjedajo Slovincem kruh povsod in ne samo v Istri, ker na Kranjskem n. pr. je nemških uradnikov veliko, veliko več, kot bi jih moglo biti sorazmerno število Nemcev in enako je na Štajerskem, Koroškem, Goriškem in v Trstu.

Povsod nas Nemci in Italijani zatirajo in odpravljajo in ravno zato, ker se vsi avstrijski Jugoslovani nahajamo v tako težkem položaju, bi morali strniti svoje vrste in se boriti z vso odločnostjo za izpolnitev skupne naše zahteve: ven s tujci, ali s pravimi tujci, ker Slovenec Slovincu, Hrvat in Srbu, Hrvat Slovincu in Srbu in Srb Slovincu in Hrvat ne more in ne sme biti tujec nikdar in nikjer, mi moramo biti povsod doma kjer se naš jezik govori.

To prepričanje nas mora prevzeti vse, o tem se sploh razpravljati ne bi smelo in žalostno je, da je slovenska in hrvaška istrska akademska omladina dala naši javnosti povoda, da jo v tem oziru obsoja, ker znani sklep te omladine, v katerem se imenuje izven istrske Jugoslovane tuje, zasluži najostrejšo obsodbo, ta sklep se ne da z ničemer opravičiti in istrska omladina ga lahko samo — popravi.

Kancelparagraf.

(Od nekod na Gorenjskem.)

Da Vam zapojem zopet ono staro: Če bi duhovščina ne zlorabljala prižnice in spovednice v politične svrhe, bi bilo že davno konec klerikalnega samopaštva na Kranjskem. Ostudna je ta pesem, grša od kmečkih kvant, ponavlja se pa dan na dan in še premalo, ker je resnična. Vsebuje pa vrhunec političnega delovanja duhovščine, ekstrem, preko katerega je vsak nadaljnji korak nemogoč.

Bijejo se sedaj po deželi na podlagi novega volilnega reda boji za občine. Pisali ste že, da prinese ljudsko župnikovo politično pridigo v petek "Domoljub". Čista resnica, povzeta iz sedanjih bojev na deželi! In če kdo izpodbije te trditve, in laži v naprednem časopisu, tedaj pač morda obmolne dopisnik v "Domoljubu", s prižnice se pa glasi potem ne stvaren odgovor — ker ni mogoč — ampak javkanje in elegične strunice v najbolj jokavih tonih, pesem o "volkovih v ovčjih oblačilih", skratka: poziv na sočutna srca. Kako ostudno!

V vsaki občini je župnik obenem odbornik. Kot tak nadaljuje svoje umazano delo, upliva na odbornike kot pastir na ovce, ima pod komando župana, da ga potisne v ospredje, kadar sam ne more ali si ne upa. In te uboge pare so morajo zagovarjati zaradi svoje ubogljivosti pred kazenskim sodiščem, župnik se pa skriva varno v ozadje. Postrežem Vam lahko z resničnimi slučajmi, gospod urednik!

Duhovščina in klerikalci vedo ta-

ko dobro kot mi, da je njihovo glavna opora prižnica in spovednica. Ni dovoljeno, da bi kdo zavrnil takoj v cerkvi župnikova "izvajanja" — kolika krivica! Vedo dalje, da ima tudi zunaj cerkve črna suknja veliko moč, zato jo zlorablja!

Ce se očita klerikalcem njihova politična agitacija v cerkvi ali spovednici, molčijo. Prav čedno molčijo. Če jim predbaciva kdo politično delovanje duhovščine sploh, pa pravijo: Ali ni duhovnik prost državljan, čegar osebnost in politična svoboda je zajamčena v državnih osnovnih zakonih. Kdo mu torej more braniti njegovo politično delovanje? Žalibog, da je to stališče obenem tudi stališče cele dosedanje avstrijske zakonodaje.

Duhovnik pa ni navaden državljan, ker je obenem funkcionar cerkve, ima torej gotove "nadnaravne" moči in oblasti, uplivajoče na naše kmetstvo ljudstvo veliko bolj kot vsaka še tako intenzivna agitacija. Duhovščina dobro ve, da upliva jo te "nadnaravne" moči na politično mišljenje! morda tudi ve, da je to nekaj nemoralnega, čisto navadna zloraba cerkvenega ugleda. Na vsak način pa zasluži taka zloraba kazni od posvetne oblasti. Na teh podlagah sloni § 130 a) državnega kazenskega zakonika za Nemčijo, sad kulturnega boja, ki pravi, da postane kriv pregreška oni duhovnik ali drugi služabnik religije, ki v izvrševanju ali ob priliki izvrševanja svojega poklica javno pred množico ljudstva ali na drugih, za verske skupščine določenih krajih pred množico ljudstva oznanja ali obravnava državne zadeve na javni mir grozeč način ali razdeljuje ali razširja v izvrševanju svojega poklica tiskovine, v katerih se oznanjajo ali obravnava državne zadeve na javni mir grozeč način.

Imamo sicer zakon v varstvo volilne svobode tudi pri nas z dne 26. januarja 1907, čegar vsebina je želja po takozvanih "čistih" volitvah. Na dolgo in široko obravnava ta zakon vse mogoče in nemogoče mahinacije pri volitvah, zastopaj pa iščete v njem kancelparagrafa, ki bi moral stati tu na prvem mestu. Brez njega ne bomo imeli pri nas še tako kmalu čistih volitev, četudi je po besedilu tega zakona le majhen korak do našega vzora. Seveda, kdaj se bo naša vlada in zbornica, kdaj dobila sankcija, ki bi v Avstriji pritrčila takemu zakonu!

Res, da pripomore klerikalcem k njihovim volilnim (ne političnim) uspehom največ prižnica, zato se bori nemški kancelparagraf samo proti njej. Pri nas nam ne bi bilo s takim paragrafom vse pomagano, ker se razteza delovanje duhovščine na vse panoge političnega dela. Zato gre z njimi tudi drugam — ne samo na prižnico — njihov ugled kot služabnikov božjih, zato ga tudi zunaj cerkve zlorablja, ker kmet vidi tudi na cesti, na shodu, v obč. odborih in drugod duhovnika le kot takega, kot božjega namestnika in ne kot navadnega prostega državljana v smislu drž. osn. zakonov.

Skratka: Po mišljenju našega ljudstva se glasi vedno in povsod iz ust duhovnika le beseda božja, pa naj se duhovščina zaveda tega ali ne.

Tudi tu je mogoča zloraba. Zato mora biti naša zahteva: Prepoved najse duhovščini ne le zloraba prižnice v politične namene, ampak sploh vsako politično delovanje, agitacija, odreče pasivna volilna pravica v vsa javna zastopstva, ker le v tem slučaju bo zamoglo naše ljudstvo voliti in gospodariti s svojim premoženjem po svoji prosti volji.

Razvidno je iz tega, da ima napredna misel težko stališče, posebno pri sedanjih občinskih volitvah na deželi. Marsikaj bi se dalo napraviti kljub temu, da nimamo kancelparagrafa. A naša inteligenca je zamotana popolnoma na privatne prepirke, kako naj bo skupno delo pri agitaciji in postavljanju kandidatov mogoče, če je zmognih samo par oseb in so še te v prepirih, naše učiteljstvo pa tako strahopetno, da odreka svoje delovanje celo pri C. M. družbi, kaj šele pri političnem delu! Žalibog, da se množi število hlapcev v Cankarjevem smislu, vendar je tudi to resnica in Vam to svojo trditve lahko podprem z resničnimi slučajmi, gosp. urednik!

—re—

Iz slovenskih krajev.

Iz Moravč. V nedeljo dne 20. avgusta t. l. vsi v Moravčah na veliko pevsko in gasilno slavnost. Priglasilo se je že veliko pevskih in gasilnih društev. Med njimi "Slavec" in "Zvon" iz Ljubljane, "Lira" iz Kamnika, "Zvon" iz Smartna i. dr. Za veselo in kratkočasno zabavo je obilo preskrbljeno. Igrala bode slavna rudniška godba iz Trbovelj, da se bo plesalo, kakor v raju. Vstopnina na plesišče za lep in dolg valček bo samo 10 vinarjev. Nesrečni bodo lahko poskusili svojo srečo na moravski veselici pri šaljivi loteriji, ker tukaj zadene vsaka srečka in bo vsakdo lahko nesel lep spomin iz Moravč. Da se postreže radovednim se je postavil muzej, kojega se bo lahko vsakdo ogledal ter občudoval razstavljene izvanredne predmete. Za red na veselici bo skrbela slavna policija in sodišče velikega "Zelenega carja". Ribji lov, smola, slepa sreča in razne druge zanimivosti bodo pospeševale zabavo. Tudi želedec bode ta dan vesel in imel sladke občutke. Zato so porok dražestne gosposične in poštivovalne narodne dame, ki bodo postregle v paviljonih gostom z izvrstnimi jestvinami in z izborno kapljico. Torej ta dan vsi v Moravčah zlasti pa neumni Tomaži, da bodo prepričani o istinitosti. "Moravško pevsko društvo" in "Prostovoljno gasilno društvo" v Moravčah sta sklenila, da se ob priliki njih slavnosti ne postavijo iz praktičnih ozirov nobeni slavloloki, mlaji in drugi okraski. Zaradi lokalnopolitičnih razmer pa se ne razobesi nikakih zastav. Sklenilo

se je, da se dotična vsota, ki bi stala dekoracijo, daruje "Ciril-Methodovi družbi".

Iz Begunj na Gorenjskem. Lani enkrat ob pasjih dnevih je padla našemu občinskemu odboru v glavo po-božna misel: prepovedal je ples. Nič ni bilo šuma takrat med našo mladino, ker nima daleč v druge občine in če jo prime veselje in zasrbe podplati, gre pa tja in se narađa do grla. Pa tudi doma v prijetnih pomladanskih in poletnih nočeh, ko dehti rožmarin in se usiplje nageljno cvetje raz okno ljubice, se priplazi kmečki fant do nje, in objemi so takrat tisočkrat strastnejši kot na plesu, srca kipijo radosti, ustnice se strinjajo in pričinja se — drug ples. — Kralj David je plesal pred skrinjo zaveze; ko so se ženili naši očete, so škripali podi po cel teden vkup pod svatovskimi podplati in ni še dolgo tega, ko smo praznovali godove sv. Urha in Petra tudi s plesom. Pa je bilo prijetno takrat in ni bilo greh! — In župnik Jaka je videl pezditi v očesu svojega bližnjega, pa prepovedal ples. Njegove oči, ki še nikdar niso videle greha, njegovo srce, ki še nikoli ni čutilo ljubezni, njegove blagoslovljene ročice, ki se še niso dotaknile ženskega telesa: vse mu ni dalo miru, da ne bi bil prepovedal plesa. Le kdor je sam nečist, vidi v plesu nečistost, pregrešnost, bruna v lastnem očesu pa ne vidi. Greh ni odpravljen s plesom, ker ples ni nič pregrešnega, ampak le izraz vesele in zadovoljne duše, zato tudi mi ne zamerimo župniku Jakcu, če je plesal z žensko v svojem blagoslovljenem objemu. Kje je plesal, kako je plesal, s kom je plesal? To mu bomo povedali, če nas naprosi.

Iz Borovnice. V naši žel. kurilnici imamo strojnega namestnika g. Grila, ki je sicer povsod priljubljen in spoštovan, a ima kljub temu tudi nekaj sovražnikov, ki ga skušajo na vsak način spraviti iz Borovnice. V tem oziru se zlasti odlikujeta gg. Kessler in Schauer. Sestavila sta pri-tožbo, katero je potem podpisal tudi g. Slanovic. Kmalu nato je prišel v Borovnico g. strojni nadkomisar, da razsodi o vsej zadevi. Konec vseh koncev je bil ta, da je dobil g. Gril zadoščenje, g. Schauer pa je bil od-stavljen kot namestnik vodje kurilnice.

Iz Postojne. Velika Ciril-Methodova slavnost o priliki 25 letnice moške podružnice v Postojni, ki se vrši 8. septembra popoldne na vrtu pri Kroni, že danes vzbuja pozornost. Na programu je slavnostni govor, petje, ljudske zabave za mladino, paviljoni. Igrala bode domača godba in tamburaški zbor. Vabljena so že danes vsa Notranjska društva, pa tudi iz bližnjega Primorja in Trsta je pričakovati udeležbe tembolj, ker gre veselica v prid stavbenemu skladu nove Ciril-Methodove tržaške šole. Kakor je bila postojnska moška podružnica, ki je bila ustanovljena septembra l. 1886, od nekdanj ena prvih, se je tudi zdaj odzvala prva pozivu vodstva, da se prirede posebne veselice v korist tržaškemu šolstvu.

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Ljubimca beneška.

Skalabrino je razumel, da zdajci izve nesrečo, ki jo je čutil v zraku, kakor se je bil izrazil. Vzravnaval se je. — Zdaj pa, je povzel Roland, bodi pripravljen na katastrofo. — Skalabrino je zaječal. — Tvoje hčerke, dobri moj tovariš, tvoje hčerke ti nočjo ne moremo vrniti. — Oh! rajši izvem resnico, najsi bo še tako strašna. Bianka je mrtva, kajne? — Ne, mrtva ni; upam vsaj, da ne... Toda poslušaj... Roland je prijel tovariša za obe roki, ter mu govoril dolgo s tihim glasom, nalivaše mu zlo obenem z zdravilom, in obkladaje mu ranjeno dušo s tolažilnimi besedami... Skalabrino je molčal. — Samo zdajpazda ga je stresel silen drhtljaj od nog do glave, kakor da bi ga mučil hud mrz. — Ko je Roland nehal govoriti, Skalabrino ni zajokal, niti ne zastokal. — Zamrmral je: — Dobro, gospodar... — Roland se je rahlo odstranil, toda oddaljil se je samo za nekaj korakov in se skril v senčen kotiček, odkoder je neprenehoma pazil na Skalabrino. — Po par trenutkih omamljene bolesti se je orjak otrešel, kakor se otrese merjasec, ki se hoče zaleteti v svojega nasprotnika. Hripav vzdihljaj, morda ihtenje, morda rjojenje, je napel njegove široke prsi. — Roland ga je videl, kako se je približal gondoli, ki mu jo je bil zaznamoval. Slišal ga je govoriti z brodarjem, ki je sedel zadaj na gondoli. — In zamrmral je:

— Razumel je... Imperija je obsojena.

Nato se je oddaljil v smeri proti Bembovi palači... Niti Roland, niti Skalabrino nista v svojem velim razburjenju in skrbi, ki jih je navdajala, zapazila neke ženske, ki se jima je bila približala.

Ta ženska, izprva pomešana med radovedneže, ki so občudovali pročelje te palače, za katerim se zabavajo bogati ljudje, je ostala pomalema skoraj osamljena. Kajti v trenutku, ko je stopil iz Imperijske palače, so se bili radovedneži naveličali gledati barvaste svetilke, ki so ugašale druga za drugo, preštevati bogastvo gondol in ugičati oblike mimoidočih gostov, ki so že začeli odhajati. Ostalo je torej na obrežju samo še par redkih beračev, podobnih tistim, ki jih vidiš ob vratih gledališč. Revez je vsak čas iskal par beličev zaslužka s tem, da se napravi za trenotek zadovoljnega služabnika bogatinu, ki gre mimo njega; današnje čase mu odkipa vrata kočij, takrat pa, po beneških nabrežjih je pazil in kdil ponoči gosposdarjevega gondolirja.

Ženska, ki smo jo omenili je bila zapazila Skalabrino, kakor hitro je prišel. Dasi je orjak nosil krinko in je bil zavrt v plašč vendar ga je spoznala po njegovi rasti in njegovih hoji.

Odslej ga ni več pustila iz oči.

Ta ženska je bila Juana.

Skalabrino se je približal Imperijini gondoli. Običajno je vodil to gondolo Nubijec oblečen v belo svilo — potratnost, ki jo je mojster Peter Aretino posnel, kakor hitro jo je zapazil.

Toda kadar se je kurtizana vozila ponoči, kar se je pripetilo dokaj pogostoma, bodisi da je šla na kak sestanek, bodisi da jo je vodila samo pretirana kaprica — je nadomestila svojega črnega barkarola z Benečanom visoke rasti in nenavadne moči, ki bi jo bil v slučaju potrebe lahko branil proti napadu kakih malopridnežev, ki jih je vse mrgolelo in, ki so bili skoraj ravno tako številni kakor berači. Zgodilo se je celo včasih, da so se berači in malopridneži združili ter oropali kako bogato gondolo, ki se je bila zakasnila.

Kakor je bralec videl, je sedel možak na zadnjem delu gondole, ki je bila s svojim koncem obrnjena proti nabrežju.

Dremal je, čakajoč kaprice svoje gospe, ki ga je bila obve-

stila, da napravi nočjo nedvomno še izprehod po morju.

— Ohe, barkarol! je zaklical Skalabrino s trdnim glasom, ki ni razodeval nobenega razburjenja.

Mož se je napol predramil in dvignil glavo.

Skalabrinov sklep je bil neizprosni; storil ga je mahoma.

Kakor v vseh skrajnih položajih, ko duh dvakrat misli, je bil jasno zarisl svoj načrt.

— Ali ne slišite? je povzel Skalabrino, dočim se je rado-

vedno približalo par beračev.

— S čim vam morem postreči? je vprašal Imperijin barkarol in se prebudil popolnoma.

— Nekaj vam imam povedati od gospe Imperije.

Možak je planil pokoncu, pritekel po gondoli in skočil na obrežje rekoč:

— Kaj pa je?

— Ne vem; ena izmed gospejnih služabnic hoče govoriti z vami pri malih vratih palače.

— Ali ste z veselice?

— Da, z veselice.

— Kaj neki hoče od mene!

— Najboljše sredstvo da to izveste je, da greste tja.

— To je resnica.

Barkarol se je malomarno napolnil proti tistemu delu

palače, ki mu ga je bil zaznamoval Skalabrino. Ta ga je spremljal.

Zaznamovana vrata so bila tista, koder je zbežala Juana.

Odpirala so se v stransko uličico, kakih dvajset korakov od pročelja.

— Tema je kakor v peči, kjer peče satan svoj kruh, je

dejal barkarol. Nočoj bo uspešno za tistega, kdor kaj kani.

— Da, kdor kaj kani, je odgovoril Skalabrino.

— Tu so zdaj vrata, toda saj ne vidim...

Mož ni imel časa izpregovoriti. Skalabrino ga je bil zagrabil

za grlo; kakor bi trenil mu je zamašil usta. Obenem je zažvižgal

kakor s piščalko. Kakih deset postav se je prikazalo iz mraka in

obdalo skupino, ki sta jo tvorila Skalabrino in barkarol, ki je

srdito otepaj z vsemi štirimi.

(Dolge.)

Iz Starega trga pri Ložu, Klerikalni strah pred „Jutrom“ v Starem trgu pri Ložu. Smešno je bilo gledati in opazovati naše klerikalne glave, zdaj ko jih je začelo prijemati „Jutro“ za njihove občutnice. Vsi zbegani so letali iz občine v konsum in iz konsuma v občino. Ali si bral „Jutro“? Izpraševali so drug drugega. Da nekaj sem že slišal praviti. Kje bi ga dobil, da bi ga še jaz čital? Idi v Citalnico! Ondi ga dobiš. Nas res zelo veseli, da so se začeli vendar enkrat tudi naši klerikalci zanimati za „Jutro“. Ampak svetovali bi jim, naj se raje naroče na kak izvod, da jim ne bo treba drugič letati po vsem Starem trgu in hoditi v našo Citalnico radi „Jutra“, kadar bodo hoteli zopet o samemsebi kaj lepega slišati! Ko so torej naposled notico iz Starega trga pri Ložu vsi po vrsti prečitali, tedaj so se zbrali tam v konsumu na posvetovanje. Kaj storiti? „Jutro“ je nas začelo krtačiti, šlo je kot ena misel skozi možgane. In dočim so zrl vsi s temnimi pogledi in grozečimi očmi srepo pred se, je vstal najučetnejši med njimi in začel govoriti: „Možje katališki! Zaupno smo se tukaj zbrali, da ukrenemo skupno kaj nujno potrebne radi „Jutra“. Dolgo časa smo delali kakor smo hoteli z našim ljudstvom, ki je bilo tako neumno, da nam je vse slepo verjelo, zdaj pa pride to vražje „Jutro“ in se začne vtikati v naše zadeve. Začelo nam je namigavati o naših goljufijah pri zadnjih občinskih volitvah, začelo je naše ljudstvo nam odtujevati in prinašati aa dan resnico! Svetujte! Kaj nam je storiti, da zadržimo to kal „Jutro“? Nekaj časa je bilo vse tiho, da so se slišali samo težki vzdihli klerikalnih prs in ker se le nihče ni oglašil, nihče vedel kaj pametnega svetovati, je nadaljeval prejšnji govornik: „Možje krščanski storimo tako, kot smo storili prvikat: odgovorimo „Jutra“ in njegovemu dopisniku v našem ljubem „Domoljubu“! Kaj pravite na to?“ Vse tiho; samo pokimali so v znamenje, da se strinjajo s sklepom. Tedaj je pa vstal najmodrejši izmed njih in prosil za besedo. „Možje — tako je pričel govoriti — vi ste torej za sklep, da pošljemo odgovor v „Domoljuba“. Ali pa ste premislili, kake posledice utegne zopet ta odgovor imeti? Kako smo se prvič opekli, vam je znano. Mislili smo, da bomo „Jutra“ jeziki zavezali, pa je bilo ravno narobe; še bo j nas je začelo krtačiti in zdaj hočete zopet odgovoriti, glejte, da ne zakrivite sami, da res ne razkrije „Jutro“ vseh naših grehov, gorje nam potem! Pomislite še, vsakemu, kdor se je začel v „Jutro“ izpodtikati, se je slabo godilo! Zdjaj pa storite, kakor hočete!“ Zopet je bilo nekaj časa vse tiho, kmalu pa se je slišalo glasno mrmranje. „Nato je povzel zopet besedo prvi: „Zdi se mi, da ima naš somišljenik prav. A kaj hočemo drugega storiti? Če bomo kaj tiho, se „Jutro“ zopet norca lahko iz nas dela in kaj ljudstvo poreče, če zve, da nas „Jutro“ v pravi luči pred javnost vlačijo in mu mi nič ne odgovorimo? „Ljudstvu prepovemo pred smrtnim grehom „Jutra“ samo pogledati, nikar ga še čitati!“ Ne bo pomagalo nič, — govori prvi — saj veste, da prepovedati sad najbolj diši in da ljudstvo bo še bolj radovedno, češ kaj neki je v „Jutru“, da ga nam prepovedujejo samo pogledati! Torej vidite, možje katališki, stvar je resna in vredna premisleka!“ Vse je bilo zopet tiho, klerikalni možaki so s podprtimi glavami zrl srepo predse in premišljevali. Vsem se je vleglo „Jutro“ globoko v njihove želodce, in niso se ga mogli rešiti. Naposled zopet povzdigne glavo prejšnji govornik, vdari s pestjo po mizi in reče: Skandal bi bil, velik škandal, če ne bi mi „Jutra“

odgovorili! Tako j naj se začne sestavljati odgovor, ki ga odpošljemo v „Domoljuba“ ali kar v „Slovenca“! Napiše naj se, da se „Jutro“ samo laže, da vidi samo njegov dopisnik v svoji domišljiji, se izgublja črno temo iz naše doline in da je ravno tako videl v svoji glavi popisovanje glasovnic pri občinskih volitvah! Ja, ja! Tako se naj napiše, da nas bo vedel zopet drugič za naša ušesa vlačiti! Bravo! Kar napišite! Tako je grmelo med klerikalnimi veljaki nad „Jutrom“! Tedaj pa so začeli sestavljati odgovor in ga bodo sestavljali gotovo celi teden predno bo gotov, in teden bo menda preteklo predno bo ugledal beli dan v „Domoljubu“ ali „Slovenca“. Torej pričakujmo! Starotrško ljudstvo in ljudstvo cele loške doline, pozor!

DNEVNE VESTI.

„Slovenčevim“ infamijam glede Prage je napisala praška „Union“ v številki z dne 15. t. m. gloslo, elegantno — ali trpklo. Ko je bila citirala „Slovenčev“ notico, pravi sledeče: „Če bi Slovenci želeli, da se s pomočjo češke univerze reši njih vseučiliško vprašanje, jim bodo Čehi z največjo prijaznostjo šli na roko. Toda odločitev v tem je zadeva slovenskega naroda. Če se izjavi za ustanovitev slovenskih docentov v Pragi ali proti nji, na vsak način se bo njegova odločitev respektirala.“ To je dovolj jasno povedano: če bi Slovenci sami ne želeli pri ustanovitvi svoje univerze češke pomoči — Čehi se jim ne bodo vsiljevali. Imajo tudi čisto prav. Ampak pomislijo naj, da „Slovenec“ in dr. Šusteršič in dr. Krek ali pa Gostinčar še niso slovenski narod, ki ne more biti za „Slovenčeve“ infamije prav nič odgovoren.

Mojstri v zaviljanju so res naši klerikalci, na čelu jim seveda dični „Slovenec“. To se je iznova pokazalo pri debati o argentinskem mesu in draginji. „Slovenec“ je kar ves iz sebe samega veselja, ker je v tržaškem pristanišču ladja z argentinskim mesom, pa se meso ne sme izkrcati. Pa še povrh, kakor v zasmeh, pišejo, kakor bi ne bili oni krivi, da ne dobimo argentinskega mesa. Kdo pa drugi, bi mi radi vedeli, če ne oni, ki so nasprotovali uvozu? Med temi so bili v prvi vrsti naši klerikalci. Edino ti „prijetelji delavstva“ so zakrivil, da naše delavstvo in naše meščanstvo ne bo dobilo po ceni in dobrega mesa. Ko bodo veletrgci videli, da se argentinsko meso ne uvaža več, bodo cene živini še poskočile in posledica tega bo, da bomo imeli še dražje meso nego prej. Klerikalci se zdaj, ko so svoje zločinsko delo končali, boje posledic, pa zavijajo in stresajo s seboj krivdo. No, posrečilo se jim ne bo, kajti o tem gre samo en glas: klerikalci so največji škodljivci delavstva, meščanstva in kmetov in so jim pri srcu samo interesi kapitalističnih veletrgcev.

„Slovenec“ se je pred nedavnim časom širokoustil, da so klerikalni občinski svetovalci intervenirali pri vladnem svetniku Laschanu radi zboljšanja plač, oziroma podpore mest. višjim uslužbencem. Gosp. Laschan je še celo izrazil svoje veselje nad skrbjo, ki jo gojijo klerikalni svetovalci do nižjih uslužbencev ter obljubil prošnjo upoštevati. Ne vemo, ali je bil to samo pesek v oči, ali je g. Laschan res kaj obljubil, konstatiramo le, da uslužbenci danes po preteku enega meseca o tem še ničesar ne vedo. Skoro gotovo bo verjetneje prvo. Ker si ne moremo misliti, da bi bil g. vladni svetnik figa-mož. Sicer bi pa g. vladni svetnik tudi sam, ne da bi ga morali drugi

na to opomniti, lahko podelil tem mestnim revežem kako začasno podporo. S tem pa bo pustil g. Laschan na magistratu lep spomin.

Trma ali izzivanje? Tržaške in goriške sodne in policijske oblasti dopisujejo raznim uradom na Kranjskem, zlasti pa ljubljanskim, v slovenskem jeziku, ljubljansko sodišče, državno pravdnostvo, finančna direkcija, najbolj seveda finančna prokuratura pa dopisujejo — domačim uradom — nemško! Zakaj se takih dopisov ne vrača ali sploh kategorično slovenskih ne zahteva. Poskusite to prakso uvesti v Trstu, Gradcu ali na Dunaju!

Nemčija v nevarnosti. Češko-slovenski spolek v Berlinu je praznoval te dni 50letnico svojega obstanka. Da dostojno proslavi svoj jubilej, je društvo priredilo veliko slavnost, na katero je došlo tudi okoli 500 Čehov iz Češkega. Nemški časopisi radi tega vpeljejo na vse mogoče načine in klobasajo, da hočejo Čehi poslovaniti stolico nemškega rajha. Zlasti jim gre v glavo, da se upajo prirediti Čehi tako slavnost v Berlinu, katerih je veliko manj kakor Poljakov. Čudno je res, da so avstrijski Nemci bolj v strahu za Berlin, kakor Prusi sami, ki si radi češke slavnosti ne delajo nikakih posebnih skrbi. Avstrijski Nemci vidijo res v vsaki nedolžni kulturni prireditvi Slovanov nevarnost za Nemce.

Policija in občinstvo. Iz občinstva: Ne zahtevamo časti od ljubljanske policije, ampak komplota pa tudi ne potrebujemo. Nekateri mestni stražniki se zadnje čase obnašajo napram slovenskemu občinstvu in pasantom na ulicah tako, kakor bi bili osumljeni kakega zločina, da ga sumljivo in zavidljivo gledajo od strani kot upornika, ki je policijsko zasledovan, ali pa mu obračajo hrbet. Nemcem pred kazino ali kakim klerikalcem pa delajo stražniki take poklone, da poštenega človeka sramota obide, kar stražnikom le ugled jemlje pred občinstvom. Kadar se ga pa rabi, ga pa človek ne dobi, če vse ulice obleti (slučaj Berce) in narobe. Policijskim stražnikom svetujemo, naj se vedejo po predpisih, strogo objektivno in in vljudno napram občinstvu, ne pa hinavsko in strankarsko. Pred zakonom smo vsi enaki.

V mrtvašnico, mesto v bolnišnici. Včeraj dopoldne ob polu 11. uri so prepeljali z rešilnim vozom 3 leta starega bolnega otroka kehega drvarja, stanujočega v Hrenovi ulici št. 7 v otroško bolnico. Med potjo pa je otrok izdihnil v materinem naročju. V bolnišnici je zdravnik konstatiral smrt ter odredil, da se ga takoj prepelje z rešilnim vozom v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Dve novi cesti dela mestna občina na Prulah pred novo deško šolo. Cesti sta seveda nujno potrebni, tako z Zabajke kakor s Prul. Potrebna je pa tudi tretja, ki se zgradi s Karlovske ceste skozi Koslerjev vrt, Prule ter čez novi most na Opekarstvo cesto.

Regulacija Gradišča bo vsled novozgrajenega nemškega gledališča za en korak napredovala: Tam, koder so šle stare Cenkarije in sosedne hiše kranjske hranilnice in so jih zdaj podrli, bo svet rezerviran ostal za ulico in cesto, ki se bo razširila. Le žal, da se sedanja Luckmanova (prej Seunigova) hiša na oglu Erjavčeve ceste ni prej odkupila ali vsaj zožiti dala. Ta hiša Gradišče močno kazni.

Člani okrajne bolniške blagajne ljubljanske si lahko nabavljajo zdravila v katerikoli ljubljanski lekarni, in sicer velja to že od 1. januarja 1911.

Našla se je kratka moška verižica za uro na Starem trgu. Kdor jo

je izgubil, jo dobi pri L. Gabersčku v Krojaški ulici 8.

Hribarjev gaj. Napredno gospodarsko in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo priredi v nedeljo 20. avgusta t. l. v Hribarjevem gaju (Kolezja) veliko ljudsko veselico z najraznovrstnejšim sporedom. Svira la bo popolna „Slovenska Filharmonija“, poje slovensko pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“. V raznih paviljnih bodo prodajale rodoljubne trnovske in krakovske gospe in gospodične žejnim in lačnim, karkoli si bodo po želeli, tako izvrstno Mrakovo vino, domače slovensko pivo, jestvine, slaščice, kavo itd. Med raznimi zabavami omenjamo posebno lov na peklensčaka, ki zadnji čas razburja duhove po krakovsko-trnovskem okraju. Preskrbljeno je, da se ta peklensček spravi tja, kamor spada, zato naj nihče ne zamudi ugodne prilike, da si ogleda ta zanimivi lov. V nedeljo torej vsi v idlični Hribarjev gaj, ki je pač najlepši in najbližji razvedrilni kraj v bližini Ljubljane.

Kurz za risanje po novih učnih načrtih za ljudske in meščanske šole, ki bodo stopili v veljavo začetkom prihodnjega šolskega leta, se bode otvoril na c. kr. učiteljsku v ponedeljek, dne 21. t. m. ob 8. uri. Kmetiska posojilnica za Ljubljansko okolico je naklonila za ris. potrebščine primeren donesek, za kar se ji izreka javna zahvala.

Zahvala. Akad. fer. društvo „Bodočnost“ v Ptuj so darovali: „Klub slov. naprednih akademikov“ v Celju iz III. nar. zbirke 50 K; g. Aleksander Koprivc, učitelj pri Sv. Ani na Krembergu vse Vodnikove spise in g. Al. Senekovič, posestnik in gostilničar istotam, 5 knjig. Vsem omenjenim darovalcem izreka najsrčnejšo zahvalo — Odbor ak. fer. društva „Bodočnost“.

Prostovoljno gasilno društvo v Postojni slavi v nedeljo, dne 20. avgusta 1911 svojo 30 letnico obstanka. Zjutraj med 7. in 8. uro sprejem gostov na kolodvoru, nato skupni odhod v mesto, kjer se došli gosti pozdravijo. Točno ob pol 9. uri slovesna sv. maša v dreveredu pri „Ribniku“. Po sv. maši odlikovanje dveh gasilcev in defiliranje. Ob 10. uri obisk Postojnske jame (za uniformirane društvenike in njih družine vstop 1 K za osebo). Ob pol 1. uri banket v hotelu „Jama“. Vsa društva imajo določene skupne obede po določenih gostilnah, na katere se bodo po številu porazdelili. Med pol 2. in 4. uro vaja z alarmom. Po vaji koncert mestne godbe, srečolov, keglanje na dobitke in prosta zabava v hotelu „Jama“. — Vstopnina za osebo 50 vin., za družino 1 K 50 vin. Uniformirani člani so vstopnine prosti. Čisti dobiček je namenjen društvenemu domu. — K obilni udeležbi vabi odbor gasilnega društva.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila

Rusko-nemška pogodba.

Berlin, 16. avgusta. Iz Berlina se poroča, da bodo rusko-nemška pogajanja kmalu končana. Nasprotno pa poroča „Wiener Allgemeine Zeitung“ iz diplomatskih krogov, da so toza-

Naročajte, ponudite, zahtevajte in pijte samo

Tolstovrško slatino

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislavoda. Od vsakega zaboja plača podjetje v narodne namene 20 vinarjev, kamor naročnik določi. Naslov: Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroška, kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče. Svoji k svojim!

devne vesti veliko prenaplajene. Pogajanja med obema državama še ne bodo prišla tako kmalu do zaključka. Ruska vlada stoji namreč odločno na stališču, da toliko časa ne podpiše rusko-nemške pogodbe, dokler ne bo rešeno maroško vprašanje. Rusija smatra kot stara zaveznica Francije to kot svojo dolžnost in se bo tega tudi držala.

Povratek Malisorov v Albanijo.

Carigrad, 16. avgusta. Malisori se polagoma vračajo iz Črnogore v Albanijo. Včeraj je zopet odšlo proti domu 2300 Malisorov. Sedaj se nahaja v Črnigori samo še okoli 20 družin Malisorov.

Turški ministrski svet.

Carigrad, 16. avgusta. Danes se je vršila pod predsedstvom ministrskega predsednika seja turškega ministrskega sveta. Na seji se je tudi obravnavalo albansko vprašanje. Vlada je izjavila, da je Albancem dano na prosto voljo, ali porabljajo v ljudskih šolah arabsko ali latinsko abecedo, toda samo pod tem pogojem, da se čita koran samo v arabski abecedi. Na srednjih šolah je obvezna samo arabska abeceda.

Ogrska zbornica.

Budimpešta, 16. avgusta. Danes se je ogrska zbornica po tridnevem počitku zopet sestala. Opozicija nadaljuje svojo tehnično obstrukcijo. Predsednik je začetkom seje prebral razne peticije. Nato se prišla na vrsto poimenska glasovanja. Ob eni uri popoldne so prišle na vrsto interpelacije. Najvažnejša izmed njih je bila o aferi Schönaich. Ministrski predsednik grof Khuen Hedervary je takoj odgovoril nanjo. Izjavil je, da mu o demisiji ni še ničesar znano, ve le toliko, da se nahaja baron Schönaich sedaj na dopustu. Izjava grofa Khuenta je vzela večina na znanje.

Kolera na Dunaju.

Dunaj, 16. avgusta. Tovarniška delavka Schwund v X. okraju je danes obolela na znakih kolere. Prepeljali so jo takoj v infekcijsko bolnico. Boleden se je tekom večera zelo poslabšala. Njen otrok še ni obolel za kolero. Pojavili so se le znaki mrzlice. Popoldne so odpeljali v bolnico še tri tovarišice delavke Schwund.

Železničarska stavka na Angleškem.

London, 16. avgusta. Železničarska stavka je danes predmet pogajanj med vlado, železniškimi družbami in stavkujočimi železničarji. Radi stavke počiva v Manchesteru ves promet. V Glasgowu je prišlo tekom današnjega dneva do ponovnih spopadov med stavkujočimi in policijo.

Papeževa bolezen.

Rim, 16. avgusta. Papeževa bolezen se znatno boljša. Zjutraj je vstal nenavadno zgodaj in se sprehajal po vrtu.

Razne vesti.

* Davek na napitnino. Konduktarji dunajskih električnih železnic so bili te dni prav nelično presenečeni: dobili so nalog, da morajo plačati davek od napitnine, Davčni urad je uvrstil napitnino med „nestalne prejemke“, računali je 288 delovnih dni na leto in vsakemu na dan po 1 K

MALI LISTEK

J. S. MACHAR:

Hromec.

(Iz knjige: Stará prosa.)
(Konec.)

„Dovolj, sem rekel; pojdite“, in pokazal je z bergljo na vrata. Ko so se zaprle duri, mu je vzkipeel gnjev nanovo: „Jaz naj se selim? Čemu? Čemu naj zapustim to stanovanje? Ali sem kak lopov? Ali ne plačujem redno stanarine? Kdo me more izgnati?“

Zagledal se je zopet v mile mu predmete nasproti. „Te naj zapustim? Ne, nikoli. Zakaj bi jih zapuščal? Ali me morejo vreči na ulico? Ne morejo me. Raje doplačam na stanarini... Ah, hišo bodo podrli? Zakaj podrli? Kaj koristijo te nove stavbe? ... Pa saj si gospodar premislil... Taki načrti! Podreti hišo in zidati drugo... Pa saj si premislil...“

MLada gospa pri oknu nasproti je privijala dete k sebi in ga poljubljala.

Tesen občutek je navdal hromčevu srce. „Zakaj mi hočejo vzeti to edino, kar me veseli?“ je govoril tiho in bolestno. „Kaj hočem od tega sveta?“

Ničesar, naj me pusti v miru... Kam naj grem? Kaj naj počnem drugje? ... A kaj, če me postavijo odtod na cesto?“

To vprašanje ga je osupnilo. Zvenelo mu je še nekaj časa po ušesih in mu napolnjevalo dušo z obupom. Zrl je v okna nasproti, na streho, topol, lastavice v gnezdu, in silna bolest mu je stiskala grlo.

Predstavljaj si je drugo stanovanje, kjer ne bi videl več nobenega izmed teh predmetov — in solze so mu orosile oči. Ni si mogel misliti... „raje poginem“ je zašepetal turbo.

In zopet je gledal ven... njegova misel se je jasnila.

„Morda so da to vendar nekako poravnati? Morda vendar še pojde na kak način... se je tolažil...“

Prišla je postrežnica... da ni pomoči, da se mora preseliti. Poslal jo je znova k gospodarju, ponujal mu je doplačilo k stanarini... zaman — hiša se podre...

„Ne preselim se“, je besnel, „ne in ne! Živega me ne dobe odtod!“

Nekaj groznih tednov je preživel hromec odtedaj. Obup, srd, brezup, besnost, melanholija so se menjavale v njegovi duši neprestano in zapustile vidne sledove tudi na njegovi zunanjosti. V tem času se je naenkrat po-

staral za nekaj let. Strežnica in njen mož že nista smela spregovoriti niti besedice. Bil je vedno v najvišji meri razdražen. V prečutih nočeh mu je stopalo njegovo sedanje stanje živo pred oči — tedaj je bila njegova bolest brezumnja. Enkrat je plakal bridkosti kakor dete, drugič je zopet preklinjal cel svet. Kadar je v nočni tišini zablodil k njemu otroški jok z nasprotnih oken, je mislil, da mu mora počiti srce. Skril je glavo v pernico in se je obupa zagrizel v blazino...

Služkinja in njen mož sta opažala njegovo strašno stanje in spremembe na njegovem obrazu, menila sta med seboj, da so to počutki blaznosti in da milostljivega gospoda odpeljejo s tega stanovanja pač naravnost med umobolne...

Približal se je dan, ko se imel seliti...

Noč pred tem je bila najstrašnejša izmed vseh, kar jih je kdaj preživel...

Njegov naslonjač in berglja sta stala pri postelji; zgodaj zjutraj je po velikem trudu zlezal s postelje na naslonjač. Na to se je peljal k durmi ter jih je zaklenil...

Potem se je pripeljal k oknu. Odprl ga je z bergljo nastežaj in gle-

dal ven... Na to je porinil cvetlične posode na eno stran...

Bilo je megleno, dušno jesensko jutro. Povsodi se tišina. Slišal je le žalostni šefest topolovega listja in včasih ihtenje otroka z nasprotnih hiše. Na bližnjem stolpu nekje je bila ura šest.

Bilo mu je tesno, ali vendar dobro. Po noči si je zasnoval določen načrt...

Čez nekaj časa je slišal odpirati duri. Na to je nekdo potkal.

„Milostljivi gospod.“ je slišal glas strežnice, tukaj je gospodar in sluga, milostljivega gospoda hočejo seliti!

Zasmejal se je hudobno. Odgovoril ni, uprl se je z vso silo z jedno roko ob bergljo, z drugo pa se je oprijel okvira pri oknu in vstal je.

„Gospod Urban“, se je oglašil od zunaj moški glas, morda gospodarjev, „odprite, ljudem se mudi!“

„Jezus, Marija“, se je križala zunaj strežnica, „morda je mrtev! Saj ima vendar tako rahlo spanje. Danes pa so vrata zaprta!“

Buta ob vrata.

„Takoj, počakajte!“ se je oglašil, da bi jih zadržal.

Že je sedel na oknu. Nasproti so baš odpirali okna. Videl je mlado plavalaslo gospo v beli toaleti. Po-

ljubljal je svoje dete... Na nasprotno streho je priletelo par vratičev in začeli so civkati... Pri uradniku je videl v kuhinjo, kjer je služkinja pri štedilniku netila ogenj.

Znova so se oglašili udarci ob vrata.

„Gospod Urban“, je klical gospodar razjarjen, „ne dam se voditi od vas za nos! Vlomite vrata!“ je zapovedal.

Takoj so se zopet oglašili udarci po vratih.

Hromec pa je pogledal še enkrat na vse to, kar je imenoval svoj svet in se je vrgel na glavo z okna...

MLada gospa nasproti je zagledala njegov padec in zakričala od groze. Dete se je prestrašilo in je zaplakalo...

„Domovina“

posreduje pri oddaji primernih slavnovanj za dijake. Zato prosimo vse one stranke, ki imajo oddati dijaška stanovanja, da javijo to čim preje odboru društva; ravnotako se lahko obračajo stari dijakovi do društva, ki bode njihovim željam radevolje ustreglo. — Pojasnila daje gospod profesor Anton Jug, Ljubljana, Dalmatinova ulica 3/I.

OKLIC

s katerim se kliče dedič, čigar bivališče je neznano.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. I. naznanja, da je umrl dne 28. jan. 1911 gospod Deziderij Zebal, c. kr. poštni tajnik v pokroju v Ljubljani, Knaflcova ulica št. 4.; ne zapustivši nobene naredbe poslednje volje.

Ker je sodišču bivališče dediča Franceta Zebal nazadnje bivačega v Celovcu neznano, pozivlja se taisti, da se v enem letu od spodaj imenovanega dne pri tem sodišču javi in zglašajo dediča, ker bi se sicer zapuščina obravnavala le z zglašivšimi se dediči in z njemu postavljenim skrbnikom gosp. dr. Franom Tekavčič, odvetnikom v Ljubljani.

C. kr. okrajna sodnja v Ljubljani, odd. I.
dne 1. avgusta 1911.

Št. I. 162/11/1

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani, oddelek I. je po prošnji lastnika g. Antona Ravnikarja posestnika v Ljubljani, Opekarska cesta, št. 31 na prodaj po javni dražbi sledeča nepremičnina, za katero se je ustanovila pristavljena izklicna cena in sicer vlož. št. 268 ad Trnovsko predmestje, obstojčega iz hiše na Opekarski cesti št. 31. parcela št. 212 s hlevom in 1 njive, parcela št. 250/100, za katero se je ustanovila izklicna cena v znesku 15.000 K. Dražba se bo vršila dne

21. avgusta 1911,

v zgoraj navedeni hiši ob 9. uri dopoldne. Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejme. Na posvetu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno. Ostanek kupnine po odšteti vknjiženih dolgov se vknjiži na prodanem zemljišču. Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri g. c. kr. notarju Aleksandru Hudoverniku v Ljubljani, kot sodnemu komisarju.

C. kr. okrajna sodnja v Ljubljani,
dne 31. julija 1911.

Proda se

velika mlatilnica z lokomobilom 4½ konj
v prav dobrem stanu in
kupi

lahek, pokrit enovprežen brek ali koleselj.
Ponudbe sprejema in daje pojasnila
anončni oddelek pisarne
UNIVERSAL v Ljubljani.

Bukov pragozd

400 oralov v bližini železnice
se prodaja

v last, eventualno tudi samo les.

Ponudbe na trdiko:
Pisarna-UNIVERSAL-agenture
M. Mulley v Ljubljani.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani
po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.
Državni kolodvor.
Blaž, Dunajska cesta.
Sever, Krakovski nasip.
Piehler, Kongresni trg.
Češark, Šelenburgova ulica.
Dolenec, Prešernova ulica.
Fuchs, Marije Terezije cesta.
Mrzlikar, Sodna ulica.
Šubic, Miklošičeva cesta.
Zupančič, Kolodvorska ulica.
Pirnat, Kolodvorska ulica.
Šenk, Resljeva cesta.
Kotnik, Šiška.
Tivolj, na žel. prel. pri Nar. domu.
Košir, Hišlerjeva ulica.
Stilene, Valvazorjev trg.
Sušnik, Rimska cesta.
Ušeničnik, Židovska ulica.
Kleinstejn, Jurčičev trg.
Križaj, Sp. Šiška.

Wislak, Gosposka ulica.
Kustrin, Breg.
Tenente, Gradaška ulica.
Velkavrh, Sv. Jakoba trg.
Šitar, Florjanska ulica.
Blaznik, Stari trg.
Nagode, Mestni trg.
Kanc, Sv. Petra cesta.
Treš, Sv. Petra cesta.
Kušar, Sv. Petra cesta.
Podboj, Sv. Petra cesta.
Elsner, Kopitarjeva ulica.
Blizjak, Bohoričeva ulica.
Remžgar, Zelena jama.
Svetek, Zaloška cesta.
Jamšek, Tržaška cesta.
Štravs, Škofja ulica.
Likar, Glince.
Štrkovič, Dunajska cesta.
Klančnik, Tržaška cesta.

pravice, v imenu francoske republike, demokratične in svobodne, krstim in ti nakladam te tri dolžnosti: 1. Spoštuj svojo domovino, svojega očeta in svojo mater in službi jim! 2. Z vsemi silami deluj za resnico in pravico! 3. Ničesar se ne boj bolj, nego krivico delati svojemu bližnjemu! In zdaj, državljani Ivan Seve, vrni se v hišo svojih staršev, živi njim v veselje in z njimi v miru! Nato se podpišejo botri — Res je, ceremonija je ceremonija, ampak ta ima vsaj nekaj smisla.

* Kronani prijatelji in sovražniki psov. Različno je pri ljudeh, nekateri ljubijo pse, drugi jih zopet ne marajo. Vobče imajo pse radi vsi oni, ki so kolikor toliko vneti za šport, vendar se pa tudi med priznanimi prijatelji in gojitelji športa dobe pasji sovražniki. Značilno je, da je to pri vladarjih, pri katerih se seveda občinstvo bolj briga za vsake malenkosti, ki pri drugih umrjocih niti ne pridejo v poštev. Ko je bil nekoč angleški kralj Jakob II. iz rodbine Stuart v nevarnosti, da ga zajame sovražnik, je najprvo, ko je bil on rešen, zaukazal svojim podnikom: Rešite moje pse. Nato je šele prišel na vrsto njegov ostali dvor, dasi je bilo vmes mnogo cvetk krasnega spola. Posebne prijateljice psov so bile tudi ruska cesarica Katarina, angleška kraljica Viktorija in več drugih vladaric. Frideriku Velikemu so ujeli sovražniki njegovega psa — ljubljencja — bil je krasen hrt — v bitki pri Sooru leta 1745. Pozneje pa je vpeljal v mirovno pogodbo z združenimi nasprotniki tudi klavzuro, v kateri je odločno zahteval, da se mu ta pes vrne. Odločen nasprotnik psov je bil Napoleon. Imel je tudi smolo, kajti dve njegovi soprogji sta bili tako strastni ljubiteljici psov, da se je ta njegova že prirojena apatija do psov morala izpremeniti v naravnost v sovraštvo. Na poročni dan z Josipo, je zagledal Napoleona njenega psa na vznožju njene postelje. Zaničljivo je rekel, da mora ta odurna žival izginiti in hotel psa vreči skozi vrata. — Ne, je odvrnila drzno Josipina, pes mora ostati. In ker se Napoleon ni hotel ravnati isti dan pripraviti, je pustil psa na postelji. Za kazen pa je razjarjeni kuža velikega Korza ponoči tudi pošteno ugriznil v nogo. In večkrat je Napoleon še v poznejših letih omenil: Sledove te nesrečne Fortune nosim še vedno na nogi. Tega Napoleona neprijatelja je pozneje, ne ve se kako, raztrgala v Milano neka velika laška daga. Vendar Josipina se ni mirovala in si je preskrbela drugega psa, ki je tudi delal Napoleonu neprestano nepotrebne preglavice. Podobno v tem oziru kot s prvo, se je godilo Napoleonu tudi z njegovo drugo ženo Antonijeto. Že ko se je ta pripeljala v Pariz, je imel Napoleon težko izkušnjo. Ko je stopil namreč k vozu, da bi sam odprl nevesti in bodoči francoski kraljici vrata, je zarlenal nadenj in skočil vanj njen ljubljani pes. In le malo je manjkalo, da ga ni popadel v obraz. S cer je Napoleon vse to heroično prenesel, vendar pa se je radi teh dogodkov njegova nejevolja do psov morala izpremeniti v najhujše sovraštvo.

* Mlad pijanec. 15 letni ključavničarski vajenec Franc Belec se je zgrudil včeraj nenadoma v Gradcu na tla. Na lico mesta došli zdravnik je konstatiral zastrupljenje vsled prezažitga alkohola. Mladenič je prišel šele po dolgem času k sebi, naker so ga z rešilnim vozom odpeljali na dom.

* Pred očmi brata utonila. Iz Dunaja se poroča: 19 letna Marija Lang, ki se je nahajala v Senftenbergu na letovišču, je umrla včeraj zelo tragične smrti. Kopala se je v Kremsu. Nenadoma je zašla v kotlo in zginila pod vodo. Njen brat je v trenotku skočil v vodo, da bi jo rešil toda vsled prevelike razburjenosti je sam zginil v vodi. Njegova sestra je nato utonila, on pa je prišel šele čez eno uro k zavesti. Truplo ponesrečene Marije Lang so le z veliko težavo dobili prebivalci iz vode.

* Nenavadno maščevanje. Neka večera so sedli trije gospodje v avtomobil; bil je neki slikar, neki advokat in neki zdravnik. Peljali so se iz Diona proti 80 km oddaljenemu Chalonsu (na Francoskem). Zabavali so se med potjo zelo dobro — kar naenkrat se avtomobil ustavi. „Kaj je?“ vpraša advokat zdravnika, ki je sedel prav spredaj. „Ali ga vidite lumpa,“ pravi ta, „vrgel je kamen in me zadel ravno v trebuh.“ In res je tekel po potu nek mož, ki pač ni bil velik prijatelj modernih stvari in je bombardiral s kamenjem avtomobil. Advokat in slikar bežita za njim, ga primeta, zagrozita mu s samokresom, če bi se kaj ustavljal in ga posadita v avtomobil. Vožnja se je nadaljevala. Ko so prevozili kakih 50 km, so moža spet postavili na cesto in so mu prijazno dejali, da gre zdaj spet lahko mirno domu, češ: „Petdeset kilometrov hoje v tej čarobnokrasni noči — to vam bo gotovo zelo dobro delo!“ In da bi bili popolnoma brez skrbi, da si

* Nov kruh. Nekateri časopisi naznanjajo, da se je posrečilo na nov način izdelovati kruh. Doslej se — kakor znano — napravi kruh samo iz moke. Novi način pa obstaja v tem, da se kruh dela kar naravnost iz nese-mitega žita, prihranijo se torej stroški za mletje. Zato je novi kruh veliko cenejši, za približno 50%. Pa tudi tečnejši je in boljšega okusa. Če se novi način pripravljanja kruha obnese, bo to gotovo velikega socialnega pomena. Izumel je ta novi način neki moskovski kemik.

* Francoski krst. Ker se je v Franciji izvršila ločitev cerkve od države, nima cerkveni krst za državo nobenega pomena več in je morala država misliti na kako drugo ceremonijo, na nekak civilni krst. Ta krst se vrši v županovi pisarni. Nek francoski časopis objavlja formulo za ta krst. Župan nagovori krščanca tako-le: „Ivan Seve, sin vrtnarja Ludovika Seve in njegove žene Filomene, dobrodošel v veliki občini svobodnih, od verskih dogem prostih duhov. V navzočnosti botrov Filberta Seve in Marije Bacot te jaz, Anton Coron, uradnik in župan občine Flacelles-Macon, v imenu državnih temeljnih zakonov in svobode prepričam, da v imenu slavne revolucije iz leta 1789, matere, človeških in državljanjskih

mož ne bo najel voza, so mu odvzeli vse, kar je imel pri sebi in so po pošti odposlali drugi dan na njegov naslov.

* Na svatbi. Na neki kmečki svatbi v Lucavi v Bukovini so dobili gostje na mizo meso nekega vola, ki je poginil že pred osemimi dnevi. Radi tega je obolelo več kot 25 oseb za zastrupljenjem. Sodnija je takoj odredila obsirno preiskavo.

* Vulkan. Vulkan Asamayama na Japonskem je pričel v ponedeljek nenadoma bruhati. Baj je prišlo ob življenje nad 30 turistov, samih tujcev.

Lastnik in glavni urednik Milan Pint.
Odgovorni urednik V. M. Zalar.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi

Beseda 5 vln. — Za one, ki iščejo službe 4 vln. — Najmanjši znesek 50 vln. — Pisarnim vprašanjem je priložiti znamko 20 vln. — Pri malih oglasih ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserti in znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Steklena stena (komptoar), steklena omara za knjige, pisalna miza in več zabojev se prodaja v trgovini s klavirji Breznik, Kongresni trg 13.

Absolvent Muhrova kole išče primerne službe. Ponudbe na Absolvent, poštnoštečje Ljubljana.

Penzionist star 49 let, še dobro pri moči, vešč obeh deželnih jezikov išče službo v kakem komptoarju ali skladišču. Ima spretno pisavo, vajen računstva ter nastopi lahko takoj službo. Naslov pod „J. K. L.“ na Prvo anončno pisarno. 497/1—1

Stanovanje z dvema sobama in kuhinjo je v št. Vidu nad Ljubljano, blizu šole takoj za oddati. Več Sv. Petra cesta št. 14 v prodajalni. 496/1—1

Mesečna soba na željo mebljena se takoj ceno odda. Vpraša se v trgovini Korac, Rimska cesta št. 16.

Kupim dve postelji z dvema nočnima omaričama. Ponudbe na upravo „Jutra“.

Iščem sobo s hrano ali brez nje v bližini Starega trga. Naslov pove uredništvo „Jutra“.

Kdor išče ali oddaja kako

službo,

kdor hoče kaj

kupiti ali prodati,

doseže to najlažje, ako

inserira

v Malih oglasih „Jutra“. Za besedo se plača

samo 5 vinarjev.

Lokal

za trgovino, tik Šolskega drevoreda in v neposredni bližini trga za živila, se takoj odda.

Vprašaj naj se: Franca Jožefa trg št. 11.

V konfekcijski stroki se išče dobro izurjen, starejši

trgov. sotrudnik

samo prve sile, dobra prodajalka in učenka. Vstop takoj ali s 1. oktobrom. Kje, pove Prva anončna pisarna.

Več čevlarskih
pomočnikov

za razno delo, kakor za staro, novo, zbito in šivano sprejme J. Zamljen, čevljar, Sodna ulica.

Iščem službe
kot poduradnik ali kaj primerne.

Zmožen sem nemščine in slovenščine v govoru in pisavi. — Ponudbe pod „Poduradnik“ na upravništvo „Jutra“.

Podružnica „Jutra“
za Sp. Šiško in okolico

(v Sp. Šiški, Celovška cesta št. 77, v hiši g. Tomažiča) telefon št. 177, sprejema poročila za uredniški del lista, oglase, naročilno itd.

Uradne ure od 8.—12. In od 2.—6.

Najboljše odgovori „Slovenca“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“, ali pa najde novega naročnika!

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatović

Ljubljana, Mestni trg 5

priporoča radi minule seziije v okasiji

obleke za gospode

iz listra ali pralne v barvah

od K 10.— naprej

ter panama

klobuke in slamnike.

„Jutro“ se prodaja v Trstu po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

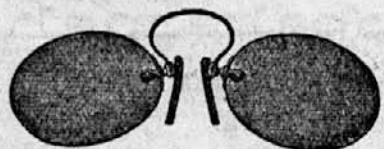
Becher ulica Stadion,
Trevisan ulica Fontana,
Pipan, ulica Fabra,
Bevk, trg Goldoni,
Vovk, ulica Carducci,
Sekovar, Vojašnični trg,
Hrast, Poštni trg,
Mož, ulica Miramar,
Magolo, ulica Belvedere,
Geržina, Rojan,
Raunacher, Campo Marzio,
Bruna, SS. Martiri,
Ercigoj, ulica Massimiliana,
Rončelj, ulica S. Marco.

Bruna, ulica del Rivo,
Bubnič, ulica Sette Fontane
Gramaticopulo, ul. Barriera
Spöder, ulica Barriera,
Lavrenčič, Vojašnični trg.
Benusi, Greta,
Kichel, Rojan,
Bajc, ulica Geppa,
Luzatto, ulica Acquadotto,
Segulin, ulica Industria,
Lug, ulica S. Lucia,
Zidar, Sv. M. Magdalena,
Hreščak ulica Belvedere.
Cechimi, ulica dell' Istra.

Slovenci darujte za „Sokolski dom“ v Borovljah.

Ženitna ponudba.

Simpatičen trgovec v 30. letu z dvema jako dobro ideočima trgovinama v Ljubljani se želi poročiti z značajno izobraženo, mlado gospodično ali vdovo ki ima veselje do boljše trgovine ter 20—30 tisoč kron premoženja. Gospodične izven Ljubljane imajo prednost. Le resne ponudbe s sliko, ki se vrne, se sprejemajo do 20. t. m. pod „Trgovec“, Ljubljana 1911, glavna pošta, poštino ležeče. Tajnost zjamčena.

Edini oblastveno izprašani optik in strokovnjak
K. JURMAN
Ljubljana, Šelenburgova ul.

Klavirje,

pianine in harmonije
le prvih svetovnih tvrdk na obrat
po K 18.—

Ravnokar največja zaloga malo čas
izposojenih pianinov po jako nizki cen
ALFONZ BREZNIK, Kongresni trg 13,
učitelj „Glasbene Matice“.

SODE

dobro ohranjene, stare in nove, velike in male, prodaja

IVAN BUGGENIG

sodar

Ljubljana, Cesta na Rudolfov želez. 5.

Priporoča se za vsa v svojo stroko spadajoča dea

J. ZAMLJEN

čevljarski mojster

V LJUBLJANI

— Sodnijska ulica št. 3 —

Dobe se tudi izgotovljena obuvala. Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Naročajte in kupujte „JUTRO!“

5000 m³ jelovega lesa

srednje debelosti prodamo v gozdu četrt ure od železniške postaje.

Pisarna

Universal-agenture

M. MULLEY v Ljubljani

Sodna ulica šte. 4.

Rezervni zaklad

nad pol milijona

— kron —

Kmetska posojilnica

ljubljanske okolice

registrovana zadruga z nesmejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu

v LJUBLJANI

Dunajska cesta šte. 18

obrestuje hranilne vloge po čistih

4 $\frac{1}{2}$ %

brez odbitka rentnega davka

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Posojuje na zemljišča po 5 $\frac{1}{2}$ % brez amortizacije ali na amortizacije po dogovoru.

Telefon šte. 185 interurban.

Eskomptuje

trgovske menice.

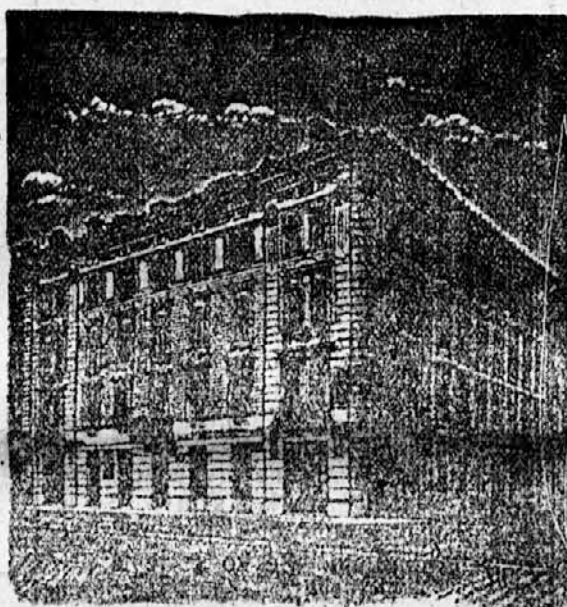
Ustanovljena

— leta 1882. —

Denarni promet

v letu 1910

K 100.000.000.—

Eskomptuje

trgovske menice.

Ustanovljena

— leta 1882. —

Upravno premoženje

v letu 1910

K 20.500.000.—

Radica pri avstrijski pošti hranilni št. 623.446, pri ogrski pošti hranilni št. 19.884.

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrške države

Ustanovljena leta 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu.

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastnem domu.

Zavaruje zoper požar na poslopih, pohištvu in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. — Tekom leta 1910. zavarovalo se je 19.215 oseb za kapital nad 155 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 1018 milijonov kron. Premoženje družbe znaša nad 392 milijonov kron.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Ves čist dobiček se razdeljuje zavarovancem; dosedaj se ga je izplačalo K 2.495.719.—

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Reserve in fondi K 54.000.000. Izplačane odškodnine in kapitalije K 109.356.860.58.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Pisarne so v lastni bančni hiši.

Zavaruje poslopija in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Zavaruje proti tatvini, razbitju ogledal in okenskih plošč.

Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnkoristne namene.

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov

Lastno založništvo.

Muzikalije.

Telefonska šte. 118.

Najmodernejšše črke.

Litografija.

Poštne hranilnice šte. 76.307.

Del. glavica:

K 5.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Res. fond nad

K 610.000

Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 $\frac{1}{2}$ %.